

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΑ 23 ΜΑΙΟΥ 2016

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΗΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΘΕΜΑ Α

A1.

α. Το κόμμα του Γ. Θεοτόκη ήταν πιο μετριοπαθές από τα άλλα δύο και ζητούσε να διορθώσει αυτά που θεωρούσε λάθη των Φιλελευθέρων. Συμφωνούσε με την πάση θυσία αύξηση των εξοπλισμών και ζητούσε φορολογικές ελαφρύνσεις για τους μικροεισοδηματίες. Από το κίνημα στο Γουδί έως τη συνταγματική κρίση του 1915, μεταξύ των αντιβενιζελικών κομμάτων το θεοτοκικό κόμμα είχε τη μεγαλύτερη εκλογική βάση, και έτσι αποτέλεσε τον πυρήνα των Αντιβενιζελικών. (σελ. 92-93)

β. Στο μεταξύ, η επανάσταση είχε αποκτήσει ισχυρά ερείσματα σε όλη την Κρήτη. Οργανώθηκε «Προσωρινή Κυβέρνησις της Κρήτης» στο Θέρισσο, με πρόεδρο τον Ελ. Βενιζέλο και υπουργούς τους Κ. Φούμη και Κ. Μάνο. Η κυβέρνηση προέβη στην έκδοση γραμματίων για εσωτερικό πατριωτικό δάνειο 100.000 δραχμών, οργάνωσε υπηρεσίες οικονομικών, συγκοινωνιών και διοίκησης, τύπωσε γραμματόσημα και εξέδιδε την εφημερίδα, «Το Θέρισσο». Η χωροφυλακή, που υποστήριζε τον Πρίγκιπα, δεν ήταν σε θέση να ελέγχει τα πράγματα, καθώς μάλιστα πολλοί χωροφύλακες αυτομόλησαν προς τους επαναστάτες. (σελ. 213)

γ. Ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 1914 μία Μικτή Επιτροπή που θα ρύθμιζε τα σχετικά με την ανταλλαγή, όμως αυτή δεν λειτούργησε, λόγω της εισόδου της Τουρκίας στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο, τον Οκτώβριο του 1914. (σελ. 141)

A2. α. Σ β. Λ γ. Λ δ. Λ ε. Σ

ΘΕΜΑ Β

B1. σελ. 142-143 Κεφάλαιο "Η παλιννόστηση", "*Η επιστροφή των προσφύγων....το δρόμο της προσφυγιάς.*"

B2. σελ. 157 "*Την αστική αποκατάσταση ....χρονικό διάστημα.*"

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Για το θέμα αυτό οι εξεταζόμενοι χρειάστηκε να χρησιμοποιήσουν τις ιστορικές τους γνώσεις απ' το βιβλίο:

α. σελ.78-79 "*Παρά την έντονη αντίδραση του βασιλιά....αρχής της δεδηλωμένης το 1875.*"

Και επιπλέον να χρησιμοποιήσουν απ' τις πηγές τα στοιχεία:

Κείμενο Α

- ✓ την άποψη του Τρικούπη πως μοναδικός υπαίτιος της ανισορροπίας ήταν ο βασιλιάς Γεώργιος Α', όπως αναφέρεται στον λόγο του «Τις πταίει;», που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα Καιροί, με βάση την πηγή που μας δίνετε
- ✓ την άποψη του Τρικούπη πως καμία ευθύνη δε θα έπρεπε να δοθεί στο λαό ή στα πολιτικά κόμματα
- ✓ τη θεωρία του πολιτικού πως μόνο η υποταγή στο βασιλιά ή η κοινωνική επανάσταση δίνεται στο λαό ως λύση
- ✓ την άποψη πως κανένα κόμμα, πέραν των φιλοβασιλικών δε γίνεται να υποταχτεί στην υποταγή του στέμματος

β. Απ' το βιβλίο σελ. 79-80 Η ρύθμιση που επιχειρήθηκε για την επίλυση του παραπάνω προβλήματος ήταν η ψήφιση της αρχής της δεδηλωμένης και η εδραίωση του δικομματισμού. Πιο συγκεκριμένα ... *"Η ιδέα ανήκε ....μεταβολή του πολιτικού τοπίου"* και *"Το διάστημα μεταξύ....δικομματισμός θεμελιώθηκαν."*

Και επιπλέον να χρησιμοποιήσουν απ' τις πηγές τα στοιχεία:

Κείμενο Α

- ✓ την άποψη του Τρικούπη πως μόνο ο σχηματισμός κυβέρνησης πλειοψηφίας και η εδραίωση του δικομματικού συστήματος μπορεί να δώσει ορθή λύση στο πρόβλημα.

Κείμενο Β

- ✓ ο βασιλικός λόγος υπέρ της ψήφισης της αρχής της δεδηλωμένης αναδεικνύει την παραίτηση του απ' τις μέχρι τότε απερίσκεπτες κινήσεις του, προκειμένου να επιτευχθεί ένα αρμονικό πολίτευμα, όπως αναφέρει κι ο ίδιος στο Βασιλικό του λόγου στη Βουλή, στις 11 Αυγούστου το 1875. Αυτή φαίνεται πως είναι και η οριστική λύση του ζητήματος.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Για το θέμα αυτό οι εξεταζόμενοι χρειάστηκε να χρησιμοποιήσουν τις ιστορικές τους γνώσεις απ' το βιβλίο:

Στόχοι και ρυθμίσεις:

α.σελ. 25 *"Η οριστική αντιμετώπιση ....για καλλιέργεια δημητριακών.*

και σελ. 43-44 *"Το αποφασιστικό βήμα προς.... του κρατικού ενδιαφέροντος."*

Και επιπλέον να χρησιμοποιήσουν απ' τις πηγές τα στοιχεία:

Κείμενο Α

- ✓ προώθηση κυβέρνησης Κουμουندούρου
- ✓ τους οικονομικούς λόγους που αναφέρονται σχετικά με την αγροτική ρύθμιση. Πιο συγκεκριμένα στόχος είναι η αύξηση των εσόδων από τα ποσά της εξαγοράς,

όπως και των τραπεζών και των εμπορικών ομάδων, καθώς έρχεται να ενισχύσει τις φυτείες και το μικρό ή μεσαίο οικογενειακό κλήρο. Επιπλέον, θα υπάρξει ταχεία ανάπτυξη αγροτικών παραγωγών αλλά και διανομή δανείων. Ακόμη συμπληρώνουμε παραφραστικά το σημείο της 3ης παραγράφου "Με την παραχώρηση...της παραγωγής."

- ✓ τους κοινωνικούς λόγους που αναφέρονται παραφραστικά "Αν και δεν υπάρχει ....εθνικής γης."

Κείμενο Β

- ✓ ενίσχυση εθνικού φρονήματος των χωρικών, βασικής πηγής οπλιτών για τους επερχόμενους πολέμους, αλλά και της έλξης που ασκούσε το ελληνικό εθνικό πρόγραμμα μεταξύ των ποικίλων χριστιανικών πληθυσμών της Βόρειας Ελλάδας.

Κείμενο Γ

- ✓ είχε συμβάλει [...] στη σταθεροποίηση της κρατικής εξουσίας και του πολιτεύματος (ως στόχος)
- ✓ διανομή γης ήταν το κυριότερο όπλο που διέθετε το ελληνικό κράτος προκειμένου να νομιμοποιήσει την κυριαρχία του στη Βόρειο Ελλάδα

Αποτελέσματα υλοποίησης:

β. σελ. 25 απ' το βιβλίο *"Επρόκειτο όμως...εθνικής αυτής ιδιοκτησίας."*

σελ. 45 απ' το βιβλίο *"Η αναδιαμόνη που έγινε.... της Ευρώπης (Ισπανία, Βουλγαρία, Ρουμανία κ.λ.π.)"*

Κείμενο Β

- ✓ υποχρεωτική απαλλοτρίωση των τσιφλικιών λόγω ενδοαστικών συγκρούσεων

Κείμενο Γ

- ✓ χρειάζεται να αξιοποιηθεί το σημείο που υπογραμμίζει: *"άρχισε τελικά να υλοποιείται από το 1923 και ύστερα [...]. Η γη που διένειμε τότε το κράτος ανήκε προηγουμένως κυρίως σε Τούρκους και Βουλγάρους που είχαν αποχωρήσει, στο πλαίσιο της ανταλλαγής των πληθυσμών, αλλά και σε έλληνες μεγαλογαιοκτήμονες."*